

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ
N U T A R I M A S

**DĖL PRIVALOMŲ DARBŲ ATLIKIMO EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ ATVEJ AIS
IR KOMPENSAVIMO UŽ JŲ ATLIKIMĄ TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2010 m. gegužės 4 d. Nr. 512
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatymo (Žin., 1998, Nr. [115-3230](#); 2009, Nr. [159-7207](#)) 9 straipsnio 7 punktu, Lietuvos Respublikos Vyriausybė
n u t a r i a:

Patvirtinti Privalomų darbų atlikimo ekstremaliųjų situacijų atvejais ir kompensavimo už jų atlikimą tvarkos aprašą (pridedama).

FINANSŲ MINISTRĖ,
PAVADUOJANTI MINISTRĄ PIRMININKĄ

INGRIDA ŠIMONYTĖ

VIDAUS REIKALŲ MINISTRAS

RAIMUNDAS PALAITIS

PRIVALOMŲ DARBŲ ATLIKIMO EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ ATVEJ AIS IR KOMPENSAVIMO UŽ JŲ ATLIKIMĄ TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Privalomų darbų atlikimo ekstremaliųjų situacijų atvejais ir kompensavimo už jų atlikimą tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato gyventojų, ūkio subjektų ir kitų įstaigų pasitelkimo privalomiems darbams, būtiniems ekstremaliajai situacijai likviduoti ir jos padariniams šalinti (toliau – darbai), atlikti, šių darbų atlikimo, atliktų darbų apskaitos ir kompensavimo už jų atlikimą tvarką.

2. Apraše vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatyme (Žin., 1998, Nr. [115-3230](#); 2009, Nr. [159-7207](#)) ir kituose teisės aktuose apibrėžtas sąvokas.

II. GYVENTOJŲ, ŪKIO SUBJEKTŲ IR KITŲ ĮSTAIGŲ PASITELKIMAS IR DARBŲ ATLIKIMAS

3. Gyventojai, ūkio subjektai ir kitos įstaigos pasitelkiami ir darbai atliekami tik tada, kai yra išnaudotos visos civilinės saugos sistemos pajėgų panaudojimo galimybės.

4. Gyventojai, ūkio subjektai ir kitos įstaigos pasitelkiami darbams atlikti remiantis Civilinės saugos įstatyme įtvirtintu visuotinio privalomumo principu.

5. Darbus privalo atlikti darbingi gyventojai, sukakę 18 metų, išskyrus tikrosios karo tarnybos karius, nėščias, neseniai pagimdžiusias moteris (moteris, pagimdžiusias ir auginančias vaikus, kol jiems sukaks vieni metai), neįgaliosius ir gyventojus, kurie vieni augina vaikus iki 16 metų, taip pat gyventojus, kurie naudojami privilegijomis ir imunitetais pagal tarptautinę teisę.

6. Sprendimą dėl gyventojų, ūkio subjektų ir kitų įstaigų pasitelkimo darbams atlikti priima:

6.1. susidarius savivaldybės lygio ekstremaliajai situacijai – savivaldybės ekstremalių situacijų komisija;

6.2. susidarius valstybės lygio ekstremaliajai situacijai – Lietuvos Respublikos Vyriausybės ekstremalių situacijų komisija.

7. Ekstremaliųjų situacijų atvejais ekstremaliosios situacijos operacijų vadovas (toliau – operacijų vadovas) nustato, kiek ir kokių darbų reikia atlikti ekstremaliosioms situacijoms likviduoti ir jų padariniams šalinti, ir per savivaldybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centrą prašo savivaldybės (-ių) administracijos (-ų) direktoriaus (-ių) telkti gyventojus, ūkio subjektus ir kitas įstaigas darbams atlikti.

8. Savivaldybės administracijos direktorius telkia gyventojus, ūkio subjektus ir kitas įstaigas darbams atlikti laikydamasis tokio eiliškumo:

8.1. ūkio subjektai ir kitos įstaigos, kurių veikla dėl ekstremaliosios situacijos poveikio yra sustabdyta;

8.2. kiti ūkio subjektai ir kitos įstaigos, kurių veikla nėra tiesiogiai paveikta ekstremaliosios situacijos;

8.3. bedarbiai;

8.4. kiti gyventojai, išskyrus nurodytus Aprašo 8.1 ir 8.6 punktuose;

8.5. gyvybiškai svarbiuose savivaldybės objektuose dirbantys gyventojai;

8.6. valstybinės reikšmės ir pavojinguosiuose objektuose dirbantys gyventojai.

9. Ekstremaliųjų situacijų atvejais ūkio subjektai, valdantys elektroninių ryšių tinklą ar teikiantys elektroninių ryšių paslaugas, savivaldybės administracijos direktoriaus nurodymu turi skirti reikalingus ekspertus ir specialistus civilinės saugos ekstremaliųjų situacijų valdymo ryšių sistemos tinkamam funkcionavimui užtikrinti.

10. Gyventojai, ūkio subjektų ir kitų įstaigų tarnautojai ir darbuotojai (toliau – darbuotojai) turi atvykti arba prireikus yra atvežami centralizuotai savivaldybės ar valstybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centro patelktu transportu į operacijų vadovo nurodytą vietą.

11. Savivaldybės lygio ekstremaliosios situacijos atveju darbų atlikimą koordinuoja savivaldybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centras, valstybės lygio ekstremaliosios situacijos atveju – valstybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centras.

12. Operacijų vadovas užtikrina, kad gyventojai ir ūkio subjektų, kitų įstaigų darbuotojai prieš jiems pradėdant dirbti būtų instrukuoti apie darbų eigą ir priemonių, skirtų darbingumui, sveikatai ir gyvybei išsaugoti, panaudojimą.

13. Savivaldybės ar valstybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centras užtikrina, kad darbus atliekantys gyventojai ir ūkio subjektų, kitų įstaigų darbuotojai būtų apdrausti nuo nelaimingų atsitikimų darbų atlikimo laikotarpiu. Savivaldybės lygio ekstremaliosios situacijos atveju draudimo įmokos sumokamos iš savivaldybės administracijos direktoriaus rezervo lėšų, valstybės lygio ekstremaliosios situacijos atveju – iš Lietuvos valstybės rezervo piniginių lėšų.

14. Savivaldybės ar valstybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centras prireikus organizuoja darbus atliekančių gyventojų ir ūkio subjektų, kitų įstaigų darbuotojų aprūpinimą nemokama nakvyne, maitinimu, specialiąja apranga, darbo priemonėmis, taip pat atvežimą į darbų atlikimo vietą, išvežimą iš jos ir minimalių sanitarinių higienos sąlygų sudarymą.

III. ATLIKTŲ DARBŲ APSKAITA

15. Savivaldybės administracijos direktoriaus įgaliotas asmuo (asmenys) pildo darbus atliekančių gyventojų ir ūkio subjektų, kitų įstaigų darbuotojų darbo laiko apskaitos žiniaraščius, tvarko su darbų atlikimu susijusius dokumentus ir teikia juos operacijų vadovui.

16. Baigus darbus operacijų vadovas per savivaldybės ar valstybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centrą ne vėliau kaip per 5 kalendorines dienas pateikia savivaldybės administracijos direktoriui darbo laiko apskaitos žiniaraščius, atliktų darbų aktus ir kitus su darbų atlikimu susijusius dokumentus.

17. Savivaldybės administracijos direktorius, gavęs Aprašo 16 punkte nurodytus dokumentus, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas sudaro komisiją, kuri ne vėliau kaip per 10 kalendorinių dienų nuo jos sudarymo patikrina darbo laiko apskaitos žiniaraščius, atliktų darbų aktus ir kitus su darbų atlikimu susijusius dokumentus, ir, atsižvelgdama į faktiškai dirbtą laiką, Vyriausybės patvirtintą minimalųjį valandinį atlygį, nustato gyventojams, ūkio subjektams ir kitoms įstaigoms kompensuotiną sumą ir teikia savivaldybės administracijos direktoriui išvadą.

IV. KOMPENSAVIMAS UŽ ATLIKTUS DARBUS

18. Darbus atlikusiems gyventojams, ūkio subjektams ir kitoms įstaigoms, įvertinus finansines galimybes, iš savivaldybės administracijos direktoriaus rezervo, Lietuvos valstybės rezervo piniginių lėšų gali būti kompensuojamos išlaidos, susijusios su šių darbų atlikimu. Pirmiausia kompensuojamos išlaidos, patirtos tuo atveju, kai savivaldybės ar valstybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centras neturi galimybių užtikrinti Aprašo 14 punkte nurodytų priemonių įgyvendinimą.

19. Savivaldybės lygio ekstremaliosios situacijos atveju išlaidos, susijusios su darbų atlikimu, gali būti kompensuojamos iš savivaldybės administracijos direktoriaus rezervo lėšų.

Sprendimą dėl šių išlaidų kompensavimo priima savivaldybės administracijos direktorius ne vėliau kaip per 10 kalendorinių dienų nuo jo sudarytos komisijos išvadų gavimo dienos.

20. Valstybės lygio ekstremaliosios situacijos atveju savivaldybės administracijos direktorius, vadovaudamasis jo sudarytos komisijos išvadomis ir nustatyta kompensuotina išlaidų, susijusių su darbų atlikimu, suma, ne vėliau kaip per 7 darbo dienas nuo komisijos išvadų pateikimo dienos teikia Finansų ministerijai prašymą dėl lėšų gyventojų, ūkio subjektų ir kitų įstaigų išlaidoms, susijusioms su darbų atlikimu, kompensuoti skyrimo.

21. Savivaldybės administracijos direktoriaus prašyme Finansų ministerijai nurodoma:

21.1. aplinkybės, kurioms susidarius buvo atliekami darbai;

21.2. darbus atlikę gyventojai, ūkio subjektai ir kitos įstaigos;

21.3. išlaidų, susijusių su darbų atlikimu, pagrindimas.

22. Kartu su savivaldybės administracijos direktoriaus prašymu pateikiami dokumentai, pagrindžiantys su darbų atlikimu susijusias išlaidas.

23. Finansų ministerija ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo savivaldybės administracijos direktoriaus prašymo gavimo dienos parengia ir teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybei nutarimo dėl išlaidų, susijusių su darbų atlikimu, kompensavimo gyventojams, ūkio subjektams ir kitoms įstaigoms projektą.

24. Valstybės lygio ekstremaliosios situacijos atveju išlaidos, susijusios su darbų atlikimu, gali būti kompensuojamos iš Lietuvos valstybės rezervo piniginių lėšų. Sprendimą dėl šių išlaidų kompensavimo priima Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

25. Ginčai dėl darbų atlikimo ir su šių darbų atlikimu susijusių išlaidų kompensavimo sprendžiami Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.
